

Fórum inštitút pre výskum menšín

Výročná správa 2022

Vypracovali: pracovníci Fórum inštitútu pre výskum menšín
Zodpovedný: Attila Simon
január 2023

OBSAH

Organizačná štruktúra	7
Orgány inštitútu	7
Valné zhromaždenie	7
Riaditeľská rada	7
Vedecká rada	7
Oddelenia	7
Oddelenie sociológie a demografie	7
Výskumné centrum európskej etnológie (Komárno)	7
Oddelenie historického výskumu	8
Gamma – jazykové oddelenie	8
Bibliotheca Hungarica – knižnica a archív	8
Archív Maďarov na Slovensku	9
Centrum digitalizácie a internetových databáz	9
Oddelenie publikačnej činnosti	10
Spolupracovníci	11
Výskumní pracovníci	11
Knihovníci, dokumentaristi, prekladatelia, informatici	11
Administrácia	12
Výskumné programy v roku 2022	13
I. PRIORITNÉ PROJEKTY PRE CELÚ INŠTITÚCIU	13
1. Premeny komunity Maďarov na Slovensku za posledných sto rokov, s osobitným dôrazom na ich každodennú kultúru ..	13
BIBLIOTHECA HUNGARICA – BÁDATEĽSKÁ KNIŽNICA	13
Budovanie fondu zbierok významných osobností	13
Zbierka Tóth – Ozsvald	14
Zbierka László Koncsol	14
VÝSKUMNÉ CENTRUM EURÓPSKEJ ETNOLÓGIE	14
Pamiatkové objekty v Rožnave v priestore a čase	14
Pamiatkové objekty Komárna a Komáromu	14
Náboženské a národnostné aspekty malých sakrálnych pamiatok na príklade juhu Slovenska. 1. etapa	15
Kolektivizácia v archívoch ŠtB v období medzi 1948 a 1953	15
Archív sakrálnych pamiatok	15
ODDELENIE SOCIOLOGICKÉHO A DEMOGRAFICKÉHO VÝSKUMU	16
Vývojové trendy kultúrnej spotreby Maďarov na Slovensku v treťom tisícročí – komparatívny sociologický výskum	16
Vývojové trendy komplexného hodnotového systému Maďarov na Slovensku po roku 1990 – 1. etapa	16
Zmapovanie siete kultúrnych inštitúcií na južnom Slovensku	17
Spracovanie údajov z pohybu obyvateľstva na Slovensku. Zabezpečenie aktuálneho stavu	18
Sčítanie obyvateľov v roku 2021	18
Slovensko-maďarské zmierenie	18
CENTRUM DIGITALIZÁCIE A INTERNETOVÝCH DATABÁZ	19
Digitalizácia kultúrneho dedičstva maďarskej menšiny na Slovensku	19
Digitálna pamäť (Fotobanka Maďarov na Slovensku – digitalisemlekezet.eu)	19

ARCHÍV MAĎAROV NA SLOVENSKU	20
Spracovávanie archívneho fondu Együttélés/Spoluzitie (1996–1998).....	20
ODDELENIE HISTORICKÉHO VÝSKUMU	21
Výbor Slovenskej národnej rady pre národnosti (1968–1971)	21
Maďarskí poslanci pražského a bratislavského parlamentu 1918–1992	21
Nekaždodenné rozhovory	22
Publikácie Fórum inštitútu pre výskum menšín v roku 2022	23
Knihy, monografie.....	23
Borsos, Mihály: Küldtek és mentem. Ennyi az egész! Borsos Mihály plébános írásai III. Szépirodalmi és szociográfiai művek 1930–1974.....	23
Keresztes, Veronika: A Pozsonyi Jogakadémia története (1777–1914).....	23
Lang, Tamás: A kettős kereszt árnyékában. Zsidóellenes törvénykezés és zsidóüldözés Szlovákiában (1938–1945).	23
Mrva, Marianna (eds.): Identitás- és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat. Interdiszciplináris tanulmányok a szlovákiai magyar kulturális mezőről.....	23
Popély, Árpád–Simon, Attila (eds.): „Akaratunk ellenére...” Dokumentumok a csehszlovákiai magyarság történetéből 1918–1992.....	23
Ročenky.....	23
Liszka, József (ed.): Acta Ethnologica Danubiana 24.	23
Periodiká.....	23
Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2022/1–4.....	23
Fórum Társadalomtudományi Szemle / Fórum Social Sciences Review, 2022/5.....	23
Publikačný zoznam vedeckých pracovníkov inštitútu za rok 2022	24
Vysokoškolské učebnice.....	24
GYURGYÍK, László: Demográfiai adatok gyűjteménye Demográfia és Történeti demográfia tárgyak oktatásához. Különös tekintettel a szlovákiai magyar népességre. Oktatási segédanyag	24
Vedecké práce v recenzovaných časopisoch	24
GYURGYÍK, László: Szlovákia lakosságának felekezeti összetétele az 1950. évi népszámlálás községsoros adatai alapján.....	24
GYURGYÍK, László: Quo vadis? A szlovákiai magyarsághoz tartozók (száma) a 2021. évi népszámlálás nemzetiségi és anyanyelvi adatai alapján.....	24
GYURGYÍK, László: Quo vadis? The Number Hungarians in Slovakia Based on the Nationality and Mother Tongue Data of the 2021 Census	24
MRVA, Marianna – BEKE, Zsolt: A kulturális ízlés társadalmi összefüggései a szlovákiai magyarok körében.....	24
LAMPL, Zsuzsanna: A „hatalmas vonzerővel bíró ideál”, avagy a szabadidő létrejötte és alakulása Csehszlovákiában (is)	24
LAMPL, Zsuzsanna: The Emergence of the First Post-november System of Hungarian Political Parties in Slovakia, 2022.....	24
LAMPL, Zsuzsanna: Sajtó, televízió, rádió, internet. Részletek a szlovákiai magyarok 2021-es médiafogyasztásáról	24
LAMPL, Zsuzsanna: A rejtőzködés misztériuma, avagy adalékok a választási eredményeihez MKP és a Most-Híd, 2021.....	25
LAMPL, Zsuzsanna: A szlovákiai magyarok választási magatartásának tendenciái, 2021. In. Magyar Kisebbség.	25
L. Juhász, Ilona: Az 1968-as szovjet megszállás első napjainak emlékezete Rozsnyón. Egy civil halála és lövöldözés a Kras Szállodára.	25
Liszka, József: „...távolí kürtöz a bálványt...” A szakrális kisemlékek jelrendszereihez. Szimbólum, attribútum, ornamentum, dekórum.....	25
Liszka, József: Békaperspektíva vagy madártávlat? Gondolattörédekek egy konferencia margójára.	25
ÖLLÖS, László: Mi a nemzeti béke?	25
GYURGYÍK, László: A vegyes házasságok alakulása Szlovákiában In: <i>Gyönyör József emlékkötet: „Lesz-e végre igazi hazánk?” / Gyurcsik, Iván [ed.]. – 1. vyd. – Budapest (Maďarsko): Méry Ratio Kiadó, 2022. – ISBN 978-615-6284-25-9, 221–240. p. [tlačéná forma]</i>	25
MRVA, Marianna: A szlovákiai magyarok kulturális fogyasztásának mintázatai.....	25
LAMPL, Zsuzsanna: Ötven év a média büvkörében, avagy a szlovákiai magyarok médiafogyasztása 1971–2021 között....	25

SIMON, Attila: „Elveszett generációk. A kontinuitás és diszkontinuitás kérdése a két világháború közötti szlovákiai magyar elitben.....	25
POPÉLY, Árpád: A csehszlovák nemzetállami törekvések és a magyar kisebbség (1945–1948).....	26
POPÉLY, Árpád: A magyarság helyzete Csehszlovákiában a második világháború után (1945–1948).....	26
POPÉLY, Árpád: „Ezért a hazáért lüktet a mi szívünk is.” : A prágai és a pozsonyi parlament magyar nemzetiségű képviselői az 1950-es években.	26
POPÉLY, Árpád: Kisebbségi magyar törekvések a prágai tavasz idején.	26
POPÉLY, Árpád: Magyar képviselők a prágai és a pozsonyi parlamentben (1954–1989).....	26
L. Juhász, Ilona: Od pamätných stromov k malým sakrálnym pamiatkam. Doplnky k poznatkom pamätných objektov v Komárne.	26
VATAŠČIN, Péter: A hatalom árnya a templomi padok felett. Epizódok egy helyi közösség vallási életéről a csehszlovák államszocializmus idején.	26
Zostavovateľské práce knižného charakteru.....	26
POPÉLY, Árpád – SIMON, Attila (eds.): „Akaratunk ellenére...” Dokumentumok a csehszlovákiai magyarság történetéből 1918–1992.	26
Liszka, József (ed.): Acta Ethnologica Danubiana 24. Ročenka Výskumného centra európskej etnológie.	27
Recenzie	27
LISZKA, József: Prosser-Schell, Michael (eds.): Populare religiöse Kultur... Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022)	27
LISZKA, József: Magyar Zoltán: A magyar történeti mondák katalógusa I–XI.	27
VATAŠČIN, Péter: Marta Stojić Mitrović: Evropski granični režim i eksternalizacija kontrole granica EU. Srbija na Balkanskoj migracijskoj ruti.....	27
Iné	27
LISZKA, József: Az odafigyelő ember. Fórum Társadalomtudományi Szemle 24, 2022/4	27
LISZKA, József: Milan Leščák halálára, avagy elpuskázott lehetőségeink egyike? Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022).....	27
LISZKA, József: 24. Nemzetközi Kisebbségkutató Konferencia. Rottenburg am Neckar. Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022)	27
VATAŠČIN, Péter: Vargyas Gábor 70 éves. Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022).....	27
VATAŠČIN, Péter: Szakrális kisebbségek időben, térben és használatban. Liszka József monográfiájáról.	27
Konferencié a semináre organizované inštitútom	28
Menšina, politika, verejný život	28
Samostatnosť a mediácia (?) – Storočie etnografickej vedy od roku 1920 po súčasnosť medzi maďarskou menšinou a inými stredo európskymi menšinami	28
„Budeme mať konečne skutočnú vlasť?”	29
Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku	29
Aktívna účasť na vedeckých konferenciách	30
CSANDA, Gábor.....	30
Sas Andor helye a (cseh)szlovákiai magyar tudományos életben [Miesto Andora Sasa vo vedeckom živote Maďarov v Československu – sympóziium]	30
GYURGYÍK, László	30
Kisebbség, politika, közélet c. workshop [Menšina, politika, verejný život – workshop]	30
Názov prednášky: A népszámlálás és választói bázis a 2021-es népszámlálás eredményeinek tükrében [Sčítanie obyvateľov a voličská základňa vo svetle výsledkov sčítania obyvateľov v roku 2021].....	30
Ne nézzük tétlenül nemzetünk fogyását c. tudományos konferencia a XIV. Arányi Lajos Napok keretében [„Nezostávajme bokom a nepozerajme sa na úpadok nášho národa“ – vedecká konferencia v rámci XIV. ročníka Dní Lajosa Arányiho].....	30
A Selye János Egyetem XIV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája [XIV. Medzinárodná vedecká konferencia Univerzity J. Selyeho]	30
Názov prednášky: Szlovákia lakossága vallási összetételének változásai 2011 és 2021 között [Zmeny náboženského zloženia obyvateľstva SR v rokoch 2011 až 2021].....	30

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai c. konferencia [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]	30
JUHÁSZ L., Ilona.....	31
Konferencia Komárňanské mílniky	31
Konferencia Nezávislosť a sprostredkovanie (?) – Sto rokov etnografického výskumu maďarskej menšiny a iných stredoerupóckych menšín od roku 1920 po súčasnosť	31
Konferencia Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku.....	31
Cyklus vedeckých prednášok pod názvom „Už ani minulosť nie je tá ozajstná“, organizovaný na Katedre kultúrneho dedičstva a humánnej informačnej vedy na Univerzite v Segedíne	31
LAMPL, Zsuzsanna.....	31
„Fresh Voices from the Periphery” – medzinárodná konferencia.....	31
„Sociologické poznanie a všeobecné blaho“ – Putovná medzinárodná konferencia Maďarskej sociologickej spoločnosti ...	32
„Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku“ – medzinárodná konferencia.....	32
„Filozofia a sociálne vedy: spoločenská úloha vedy“ – medzinárodná konferencia.....	32
„Človek a spoločnosť v 21. storočí. Siete, priestory a hraničné situácie“ – IV. interdisciplinárna medzinárodná konferencia	32
LISZKA, József.....	32
Konferencia Komárňanské mílniky	32
Konferencia Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku.....	32
POPÉLY, Árpád.....	33
A csehszlovák–magyar lakosságcsere története és emlékezete [Dejiny a pamäť výmeny obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom]	33
A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]	33
„Lesz-e végre igazi hazánk?” [„Budeme mať konečne skutočnú domov?” – Pamätná konferencia pri príležitosti 100. výročia narodenia Józsefa Gyönyőra].....	33
A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]	33
Hatalom és egyház, a református egyház a második világháború utáni Csehszlovákiában (1945–1989) [Moc a cirkev, reformovaná cirkev v Československu po druhej svetovej vojne 1945–1989].....	33
ÖLLÖS, László.....	34
Central and Eastern Europe in the International Politics of the 20th and 21st Centuries [Stredná a východná Európa v medzinárodnej politike v 20. a 21. storočí].....	34
Kisebbség, politika, közélet c. workshop [Menšiny, politika, verejný život – workshop].....	34
A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]	34
A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]	34
Kam kráčaš demokracia? Košické politologické dialógy	34
Názov prednášky: <i>Štát a ľud</i>	34
RONCZ, Melinda	34
Fenntarthatóság, felelősség, szemléletformálás – Magyar Könyvtárosok Egyesülete 53. Vándorgyűlése [Udržateľnosť, zodpovednosť, zvyšovanie povedomia – 53. Zhromaždenie Spolku maďarských knihovníkov]	35
Közös úton. A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének szakmai napja [Na spoločnej ceste – odborný deň Spolku maďarských knihovníkov na Slovensku].....	35
SIMON, Attila	35
Historici, historiografia a dejiny vo verejnom priestore v krajinách V4 po roku 1989	35
A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]	35
A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku].....	35
Hatalom és egyház, a református egyház a második világháború utáni Csehszlovákiában (1945–1989) [Moc a cirkev, reformovaná cirkev v Československu po druhej svetovej vojne 1945–1989].....	36

VATAŠČIN, Péter.....	36
A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]	36
Samostatnosť a sprostredkovanie (?) – Jedno storočie etnologickej vedy maďarskej a iných menšín Strednej Európy od roku 1920 až po súčasnosť.....	36

Organizačná štruktúra

Právna forma: združenie právnických osôb, zapísané 6. decembra 1996 v: Krajský úrad Trnava 1996/1.

Orgány inštitútu

Valné zhromaždenie

Dvaja zástupcovia Nadácie Katedra, Fórum centra pre regionálny rozvoj a Spoločnosti Zoltána Fábryho.

Riaditeľská rada

Jej členmi sú riaditelia oddelení a vedúca sekretariátu.

László Öllös, Attila Simon, Zsuzsanna Mészárosová Lampl, József Liszka, Melinda Roncz, Gábor Csanda, Krisztina Szarka, László Konkoly, István Lanstyák

Zasadnutí sa môžu zúčastniť v závislosti od programov aj ďalší spolupracovníci.

Vedecká rada

Pracovná porada všetkých spolupracovníkov inštitútu. Zasadá mesačne, v prvý pondelok v mesiaci.

Oddelenia

Oddelenie sociológie a demografie

Cieľom oddelenia je výskum hodnotového systému, národnej identity, kultúrneho konzumu a kvality života maďarského obyvateľstva na Slovensku pomocou kvantitatívnych a kvalitatívnych metód sociológie. Okrem toho pravidelne uskutočňuje výskumy verejnej mienky v rôznych aktuálnych témach. Súčasne zabezpečuje aj komparatívne výskumy Slovákov a Maďarov na Slovensku. V rámci oddelenia sa od roku 2011 uskutočňujú aj demografické výskumy. V rámci nich sa skúmajú štatistiky zo sčítaní obyvateľov v (Česko)Slovensku a demografické procesy.

- Národná identita Maďarov na Slovensku a asimilačné faktory
- Hodnotový systém
- Vznik malej a strednej podnikateľskej sféry
- Výskum mládeže
- Spoločenská dôvera
- Spôsob života, kvalita života, faktory posilňujúce a poškodzujúce zdravie
- Výskumy verejnej mienky o aktuálnych spoločenských otázkach
- Aplikované výskumy na objednávku
- Demografické analýzy: sčítania obyvateľstva, vitálne štatistiky
- Interetnické výskumy
- Cezhraničná spolupráca
- Európska identita

Výskumné centrum európskej etnológie (Komárno)

Zabezpečuje inštitucionálne zázemie etnologického výskumu Maďarov na Slovensku. Jeho úlohou je skúmanie ľudovej/populárnej kultúry Maďarov žijúcich na Slovensku na vedeckej úrovni, ako aj dokumentácia, analýza a publikácia výsledkov bádania. Pre dosiahnutie týchto

cieľov uskutočňuje výskumné programy, zostavuje odborné bibliografie, vytvára rôzne tematické databázy, ako aj tematické a lokálne monografie. Ročenku *Acta Ethnologica Danubiana* publikuje v maďarskom, slovenskom, čiastočne v nemeckom a anglickom jazyku. Prioritný význam majú nasledovné oblasti výskumu:

- interetnické a interkultúrne vzťahy
- sakrálna etnografia
- zmeny populárnej kultúry, s osobitným zreteľom na obdobie po roku 1918

Zbierky:

- Odborná knižnica – Bibliotheca Ethnologica (knihy, periodiká, zbierka výtlačkov)
- Etnografická databáza (archív spisov: rukopisy, nevydané zbierky, písomnosti)
- Etnograficko-kultúrno-historická zbierka fotografií
- Audio- a videoarchív
- Archív malých sakrálnych pamiatok
- Dokumentácia cintorínov
- Databáza národných symbolov

Oddelenie historického výskumu

Jeho hlavnou úlohou je zabezpečenie inštitucionálneho výskumu dejín maďarskej komunity na Slovensku. Oddelenie popri politicko-historickom výskume maďarskej komunity iniciuje a uskutočňuje aj výskum dejín spoločnosti, hospodárstva, vzdelávania a životného spôsobu. Okrem toho sa venuje aj historickému kontextu maďarsko-slovenských vzťahov.

Hlavné oblasti výskumu:

- Politická, spoločenská a hospodárska situácia Maďarov za prvej Československej republiky (1918–1938)
- Politické, spoločenské a ekonomické postavenie Maďarov na Slovensku za prvej Československej republiky (1918–1938)
- Postavenie Maďarov z Felvidéku za druhej svetovej vojny na Slovensku a v Maďarsku
- Roky bez domoviny (1945–1948)
- Maďari v stalinistickom Československu a v období normalizácie
- Úloha a prínos Maďarov na Slovensku pri zmene politického režimu

Gramma – jazykové oddelenie

Hlavným poslaním jazykového oddelenia Gramma združujúceho časť maďarských jazykovedcov na Slovensku, je organizovanie a realizácia výskumu v oblasti jazykovedy na Slovensku, využívanie výsledkov výskumu na formovanie jazyka a vykonávanie ďalšej odbornej činnosti. Gramma ďalej prevádzkuje jazykovú poradňu a poskytuje služby jazykového charakteru inštitúciám a súkromným osobám, čím vytvára jazykové podmienky pre uplatnenie jazykových práv garantovaných zákonom o používaní jazykov národnostných menšín. Jazyková kancelária Gramma sa prostredníctvom Maďarskej jazykovej výskumnej siete *Termini* zapája aj do spoločného koordinovaného výskumu maďarských jazykovedcov v Maďarsku i v zahraničí.

Bibliotheca Hungarica – knižnica a archív

Zberateľský okruh knižnice tvoria publikácie vydané v maďarčine v období od roku 1918 až po súčasnosť na území bývalého Československa, resp. dnešného Slovenska, ako aj publikácie vydané v maďarčine a iných jazykoch (slovenčina, čeština, angličtina atď.) venované dejinám a kultúrnemu, spoločenskému a politickému životu národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

Zberateľský okruh knižnice predstavujú po roku 1918 vydané:

- knihy, publikácie, zošity a iné písomnosti
- periodiká, noviny – centrálna, regionálna a miestna tlač
- drobné tlačoviny
- diplomové práce
- CD a DVD z oblasti zberateľského okruhu

Mimoriadne bohatá zbierka príručnej knižnice napomáha práci bádateľov a študentov.

Archív Maďarov na Slovensku

Je archívom Fórum inštitútu pre výskum menšín. Nachádzajú sa v ňom archívne dokumenty zo života Maďarov na Slovensku, spisy maďarských politických strán na Slovensku, spisy spoločenských, kultúrnych a iných organizácií a inštitúcií, korešpondencia a pozostalosti osobností verejného života, spisovateľov a umelcov.

Dôležitou súčasťou zbierky sú aj pohľadnice maďarských obcí na Slovensku, drobné tlačoviny, plagáty a iné písomné materiály, ako aj archív fotografií.

V priebehu roka 2022 sme spracovali materiály Politického hnutia Együttélés/Spoluzitie z rokov 1996 až 1998.

Szilvia S. Forgon spracovala pozostalosť rodiny Dezsóa Wallentinyho/Gyóriho, pozostalosť Ferenc Ungváryho a časť pozostalosti Lajosa Turczela.

Rozšíril sa aj materiál nášho archívu, okrem drobných tlačív a iných menších materiálov stojí za zmienku aj import materiálu Csemadok-u z okresu Košice-vidiek, resp. okresu Moldava nad Bodvou.

V roku 2022 navštívilo náš archív 12 bádateľov, archív Csemadok-u opäť patril medzi najskúmanejšie materiály, konkrétne jeho ústredný materiál z roku 1968. Ďalej sa skúmali dokumenty Maďarskej občianskej strany (MPP) a Együttélés/Spoluzitie, konkrétne v téme straníckej fúzie z roku 1998. Okrem toho sa skúmala aj korešpondencia Lajosa Turczela.

Zbierky:

- Archívy inštitúcií
- Zbierky spisov
- Súkromné pozostalosti
- Fotoarchív Fórum inštitútu
- Audioarchív
- Zbierka videozáznamov

Centrum digitalizácie a internetových databáz

Centrum postupne digitalizuje dokumenty, fotografie, publikácie, pohľadnice, audionahrávky atď., ktoré sú zverejnené na webovej stránke Databanky Maďarov na Slovensku a Fórum inštitútu pre výskum menšín. Okrem digitalizácie má dôležitú úlohu aj vývoj databázy a obsahu, ako aj programovanie webových aplikácií a WordPress modulov. Oddelenie sa venuje aj externej komunikácii inštitútu (popularizácii jeho projektov), spravuje jeho stránky na spoločenských sieťach a pripravuje online obsahy. Spolupracovníci oddelenia produkujú tzv. podcasty, dokumentárne filmy a rôzne videonahrávky.

Činnosti oddelenia:

- Digitalizácia
- Príprava databáz a internetových obsahov

- Vytváranie webových stránok
- Produkcia videí a dokumentárnych filmov
- Mediálna komunikácia

Oddelenie publikačnej činnosti

Úlohou oddelenia je publikovanie kníh a časopisov. V publikáciách inštitútu sú zverejnené výsledky odbornej činnosti inštitútu, najčastejšie ide o záverečné publikácie viacročnej výskumnej práce.

Štvrťročne publikovaný spoločenskovedný časopis *Fórum Társadalomtudományi Szemle* prezentuje hlavne otázky menšinovej problematiky skúmané v súčasnosti. Každoročné piate číslo (od r. 2021), ktoré je dostupné iba online, vychádza v anglickom jazyku pod názvom *Forum Social Sciences Review*.

Profil a predmet kníh vychádzajúcich z dielne oddelenia verne odrážajú činnosť ostatných oddelení Fórum inštitútu, drvivá väčšina publikácií sa zaoberá dejinami, etnografiou, sociológiou, jazykom, identitou, právami atď. Maďarov na Slovensku.

Spolupracovníci

Výskumní pracovníci

Gábor CSANDA, PhD. (1963)

Zaradenie: Oddelenie publikačnej činnosti – riaditeľ
Špecializácia: Súčasná literatúra, bibliografie,
repertoriá, edičná činnosť
E-mail: csanda@foruminst.sk

László GYURGYÍK, PhD (1954)

Zaradenie: Oddelenie sociológie a demografie – sociológ,
demograf
Špecializácia: demografia a sociálno-štrukturálne zmeny
Maďarov na Slovensku
E-mail: mercurius2@gmail.com

Ilona JUHÁSZ L., PhD (1960)

Zaradenie: Výskumné centrum európskej etnológie –
etnologička
Špecializácia: európska etnológia (etnografia), cintoríny,
pohrebne zvyklosti, pamätníky a národné symboly,
zostavovanie etnografickej bibliografie, skúmanie zmien,
interetnické a interkultúrne vzťahy
E-mail: icu@foruminst.sk

László KONKOLY, Ing. (1973)

Zaradenie: Centrum digitalizácie a internetových databáz –
riaditeľ, programátor, informatik
Špecializácia: digitalizácia, vývoj obsahu, databázy,
webové stránky
E-mail: konkoly@foruminst.sk

Zoltán KÖRÖS, Mgr. (1982)

Zaradenie: Oddelenie historického výskumu – archivár
Špecializácia: archivácia, Oral History
E-mail: zolo.koros@gmail.com

Zsuzsanna LAMPL, Doc., PhD., PhD (1959)

Zaradenie: Oddelenie sociológie a demografie – riaditeľka,
sociologička
Špecializácia: sociológia Maďarov na Slovensku, národná
identita, spôsob života, kvalita života, výskum mládeže
E-mail: moki.lampl@gmail.com

István LANSTYÁK, Prof. PhD. (1959)

Zaradenie: Gramma – Jazykové oddelenie – vedúci
pracovník
Špecializácia: lingvistika
E-mail: lanstyak@fphil.uniba.sk

József LISZKA, PhD., Dr. hab. (1956)

Zaradenie: Výskumné centrum európskej etnológie –
riaditeľ, etnológ
Špecializácia: európska etnológia, sakrálna etnografia,
interetnické vzťahy, slovesná folkloristika
E-mail: liskajozsef@azet.sk

Marianna MRVA, PhD. (1987)

Zaradenie: Oddelenie sociológie a demografie –
sociologička
Špecializácia: vzťah Maďarov na Slovensku ku kultúre,
hodnotová orientácia, inštitucionálna a spoločenská dôvera
E-mail: mrva.marianna@gmail.com

László ÖLLÖS, Dr. hab. (1957)

Zaradenie: Fórum inštitút – prezident, politológ
Špecializácia: politológia, ľudské práva, politická filozofia
E-mail: ollos@foruminst.sk

Árpád POPÉLY, PhD, Dr. hab. (1970)

Zaradenie: Oddelenie historického výskumu – historik
Špecializácia: dejiny Maďarov v Československu a na
Slovensku po roku 1945
E-mail: poparpad@gmail.com

Attila SIMON, PhD, Dr. hab (1966)

Zaradenie: Fórum inštitút – riaditeľ, historik
Špecializácia: dejiny Maďarov v Československu a na
Slovensku v medzivojnovom období
E-mail: simon@foruminst.sk

Péter VATAŠČIN, Mgr. (1987)

Zaradenie: Výskumné centrum európskej etnológie –
etnológ
Špecializácia: výskum súčasnosti a spoločenský výskum,
interetnické a interkultúrne vzťahy
E-mail: vataascin.peter@gmail.com

László VÉGH, PhD. (1949)

Zaradenie: sociológ, muzeológ
Špecializácia: sociológia, knihovníctvo, archívniectvo,
politológia, organizácia vedy
E-mail: vegh@foruminst.sk

Knihovníci, dokumentaristi, prekladatelia, informatici

Ildikó HARASZTI, Mgr. (1962)

Zaradenie: vedecká pracovníčka
Špecializácia: prekladateľstvo (angličtina, ruština,
slovenčina, maďarčina), edičná činnosť
E-mail: haraszti@foruminst.sk

Sándor LACZKÓ, Mgr. (1986)

Zaradenie: Centrum digitalizácie a internetových databáz –
sociálne siete, film a médiá
Špecializácia: audiovizuálne projekty, webové stránky

E-mail: laczko@foruminst.sk

Melinda RONCZ, Mgr. (1986)

Zaradenie: Bibliotheca Hungarica – riaditeľka
Špecializácia: pedagogika, maďarský jazyk a literatúra,
dejiny
E-mail: roncz.foruminst@gmail.com

Pál RYŠAVÝ (1983)

Zaradenie: Centrum digitalizácie a internetových databáz –
administrátor, prevádzkovateľ

Špecializácia: vývoj obsahov, spracovanie dát, médiá
E-mail: rysavy.pal@gmail.com

Beáta SEBŐ, Mgr. (1975)

Zaradenie: Bibliotheca Hungarica – knihovníčka,
dokumentaristka
Špecializácia: organizácia vzdelávania, bibliografie,
spracovanie dát
E-mail: bibliothungarica@gmail.com

Mihály SZAMÁK (1984)

Zaradenie: Centrum digitalizácie a internetových databáz –
skenovanie, spracovanie dát
Špecializácia: grafika, spracovanie dát
E-mail: szamakmisi@gmail.com

Administrácia

Malvína HORVÁTHOVÁ (1959)

Zaradenie: účtovníčka, administrátorka
Špecializácia: účtovníctvo, organizácia
E-mail: malvin@foruminst.sk

Lubomíra KARDOSOVÁ (1972)

Zaradenie: účtovníčka, asistentka, jazyková redaktorka
Špecializácia: účtovníctvo, administrácia, preklady
E-mail: kardosova@foruminst.sk

Kristína SZEKERES, Ing. (1976)

Zaradenie: hlavná účtovníčka
Špecializácia: účtovníctvo, daňové poradenstvo
E-mail: lelovicsk@foruminst.sk

Krisztina SZARKA, Mgr. (1976)

Zaradenie: vedúca sekretariátu
Špecializácia: personálna a ekonomická administrácia,
účtovníctvo
E-mail: szarka@foruminst.sk

Dániel TUBA (1994)

Zaradenie: Centrum digitalizácie a internetových databáz –
administrátor, prevádzkovateľ
Špecializácia: fotografovanie, grafika, elektrotechnika –
silnoprád, spracovanie dát
E-mail: daniel.tuba.rly@gmail.com

Annamária VERMES, Mgr. (1980)

Zaradenie: Bibliotheca Hungarica – knihovníčka,
dokumentaristka, jazyková redaktorka
Špecializácia: pedagogika, nemecký jazyk a literatúra,
maďarský jazyk a literatúra, strojopis, výučba jazykov
E-mail: vermes.foruminst@gmail.com

Výskumné programy v roku 2022

PRIORITNÉ PROJEKTY PRE CELÚ INŠTITÚCIU

Premeny komunity Maďarov na Slovensku za posledných sto rokov, s osobitným dôrazom na ich každodennú kultúru

Vedúci projektu: Attila Simon

Účastníci projektu: László Öllös, Zsuzsanna Lampl, Marianna Mrva, József Liszka, László Gyurgyík, Ilona L. Juhász, Péter Vatasčín, Árpád Popély, Zoltán Kőrös

Časový harmonogram projektu: január–december 2022: Archívny a terénny výskum. Vyhotovenie čiastkových štúdií

Zhrnutie projektu:

Na základe harmonogramu nášho výskumného projektu v roku 2022 tvorili základ našej projektovej činnosti základné výskumy uskutočnené v teréne, v archívoch a v knižniciach. Jedným z cieľov historického výskumu bola maďarská elita na Slovensku, v rámci tohto aj zmapovanie parlamentných poslancov. Pracovníci Oddelenia pre sociologický a demografický výskum sa v roku 2022 zaoberali skúmaním nasledujúcich tém: voľný čas, kultúrna a mediálna spotreba Maďarov na Slovensku v 21. storočí, vývojové trendy všeobecného, národného a politického hodnotového systému Maďarov na Slovensku, mapovanie kultúrnych inštitúcií na južnom Slovensku a výsledky SODB 2021 z hľadiska národnosti. V rámci etnologickej časti projektu boli riešené jednak teoretické a terminologické otázky (čo sa považuje za národný a čo za sakrálny objekt, otázky symbolov, atribútov, ornamentov a dekorov), ďalej sa skúmala literatúra na tému osudy pamätných, resp. sakrálnych objektov počas zmien impérií, a napokon boli uskutočnené terénne výskumy v oblasti juhozápadného Slovenska.

Výsledky minuloročných výskumov sme publikovali v jednej kolektívnej monografii v maďarskom jazyku, vo viacerých vedeckých štúdiách (pozri zoznam publikácií) v maďarskom, slovenskom a v anglickom jazyku, a prezentovali sme ich v domácich a zahraničných médiách a na medzinárodných vedeckých konferenciách doma i v zahraničí.

Výstupy:

MRVA, Marianna (zost.): *Identitás- és támogatópolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat.*

Interdiszciplináris tanulmányok a szlovákiai magyar kulturális mezőről. [Politiky identít a podpory, kultúrna spotreba a využívanie médií. Interdisciplinárne štúdie o kultúrnom poli Maďarov na Slovensku.]

Šamorín: Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 160 p., ISBN 978-80-89978-32-8

<https://forumeshop.sk/termek/mrva-marianna-ed-identitas-es-tamogataspolitikak-kulturalis-fogyasztas-es-mediahasznalat-interdiszciplinaris-tanulmanyok-a-szlovakiai-magyar-kulturalis-mezorol/>

BIBLIOTHECA HUNGARICA – BÁDATELSKÁ KNIŽNICA

Budovanie fondu zbierok významných osobností

Vedúca projektu: Melinda Roncz

Účastníci projektu: Beáta Sebő a Annamária Vermes

Časový harmonogram projektu: 01.03.2022–31.12.2022

V rámci projektu sme spracovali a dokumentovali knižné dary od nasledovných významných osobností 20. storočia histórie Maďarov na Slovensku: László Tóth (spisovateľ, básnik, prekladateľ, literárny kritik a redaktor), Árpád Ozsvald (básnik, redaktor, prekladateľ), László Koncsol (spisovateľ, básnik, literárny kritik, redaktor, historik). Knihy sme zaradili do dvoch zbierok: Zbierka Tóth–Ozsvald, a Zbierka Lászlóa Koncsola. Katalóg spracovaných kníh a publikácií sme budovali v knižničnom programe HUNTÉKA a zoznamy jednotlivých súkromných zbierok sú dostupné na stránke adatbank.sk v položke Gyűjtemények (Zbierky). Zoznamy obsahujú spolu 1 322 záznamov.

Výstupy:

Zbierka Tóth – Ozsvald

Zoznam v online katalógu:

<https://forum.opac3.monguz.hu/results/-/results/shared/c40393e2-7c53-40c3-9a63-a8af4e88aa1c>

Zbierka László Koncsol

Zoznam v online katalógu:

<https://forum.opac3.monguz.hu/results/-/results/shared/06854124-e2a6-41ea-9f7b-66df351c144e>

VÝSKUMNÉ CENTRUM EURÓPSKEJ ETNOLÓGIE

Pamiatkové objekty v Rožnave v priestore a čase

Účastníci projektu: Ilona L. Juhász

Časový harmonogram projektu: 1.1.2022–31.12.2022

Cieľom projektu bolo jednak komplexné zdokumentovanie pamätných objektov v okresnom meste Rožňava, vrátane v súčasnosti už neexistujúcich alebo plánovaných, ale nerealizovaných, ako aj premiestnených objektov. Hľadala som odpoveď na otázku, ako ovplyvnili osud jednotlivých pamätníkov obraty impérií a zmeny režimu za posledných viac než 100 rokov, a akú úlohu zohrávali a zohrávajú určité objekty v politickom, sociálnom a kultúrnom živote mesta, a ako vplývali niektoré z nich na interetnické a medzikultúrne vzťahy slovenských a maďarských obyvateľov Rožňavy. Okrem práce v teréne (fotografovanie, rozhovory s informátormi atď.) som realizovala výskum v okresnom archíve, v knižnici Banského múzea a mestskej knižnice, kde okrem študovania súvisiacich archívnych dokumentov a kníh som prezrela aj niektoré ročníky maďarských a slovenských novín vydaných v Rožnave.

Pamiatkové objekty Komárna a Komáromu

Účastníci projektu: Ilona L. Juhász

Časový harmonogram projektu: Nepretržitý do konca roka 2024

Cieľom výskumu bolo získanie ďalších údajov k plánovanému druhému zväzku nedávno vydanej mojej publikácie o pamätných objektoch Komárna (Somorja–Komárom: Centrum pre výskum menšín Fórum–Etnologické centrum 2018, 416 s. /Jelek a térben 6./ ISBN 978-80-89978-05-2). Súčasťou druhej časti spomínanej publikácie bude jednak komplexná dokumentácia pamätných objektov v Komárome (Maďarsko) a zoznam tých objektov mesta Komárno (Slovensko), ktoré boli odhalené/postavené po vydaní prvého zväzku. Okrem nepretržitého pozorovania pribúdajúcich objektov som sa zaoberala aj výskumom, ako napr. zdokumentovaním slávnostného odhalenia a obradov viažúcich sa k jednotlivým pamätníkom, ich ohlasom v tlači

atď. Plánovaný druhý zväzok bude obsahovať dlhšiu teoretickú časť, v ktorej budem analyzovať pamiatkové objekty týchto dvoch miest z rôznych ďalších aspektov.

Výstupy:

L. JUHÁSZ, Ilona: Od pamätných stromov k malým sakrálnym pamiatkam. Doplnky k poznatkom pamätných objektov v Komárne. *Acta Ethnologica Danubiana* 24 (2022), 117–150. p. ISBN 978-80-89978-31-1

Náboženské a národnostné aspekty malých sakrálnych pamiatok na príklade juhu Slovenska. 1. etapa

Účastníci projektu: József Liszka

Časový harmonogram projektu: Nepreržitý do konca roka 2024

V rámci 1. etapy projektu boli riešené jednak teoretické a terminologické otázky (čo sa považuje za národný a čo za sakrálny objekt, otázky symbolov, atribútov, ornamentov a dekórov), ďalej sa skúmala literatúra na tému osudy pamätných, resp. sakrálnych objektov počas zmien impérií, a napokon boli uskutočnené terénne výskumy v oblasti juhozápadného Slovenska.

Výsledkom terénneho výskumu sú zdokumentované objekty (sochy sv. Jána Nepomuckého, sv. Cyrila a Metóda, sv. Štefana, svätoštefanskej koruny, kalvárie, pamätných stĺpov atď.), súvisiace naratívy, ríty a kultúry, čo sú teraz súčasťou Archívu malých sakrálnych pamiatok (Výskumné centrum európskej etnológie v Komárne). Z teoreticko-terminologického hľadiska sa podarilo definovať a kategorizovať podstatné pojmy (symbol, atribút, ornament a dekór) súvisiace s danou tematikou.

Výstupy:

LISZKA, József: ...távoli kürthöz a bálványt... A szakrális kisemlékek jelrendszereihez. Szimbólum, attribútum, ornamentum, dekórum. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 24, 2022/4, 3–22. p. ISSN 1335-4361

Kolektivizácia v archívoch ŠtB v období medzi 1948 a 1953

Účastníci projektu: Péter Vataščin

Časový harmonogram projektu: 01.03.2022–31.12.2022

V rámci projektu sme chceli získať vedomosti o tom, ako jednotlivé pobočky ZNB (Zboru národnej bezpečnosti) demonštrovali svoju moc nad miestnym obyvateľstvom v okolí Štúrova v gottwaldovskej ére. Analyzovali sme registratúru služobnej knižky miestnej policajnej stanice v meste Štúrovo z rokov 1950 až 1953. Policajti boli vykonávateľmi politiky komunistickej strany a v mnohých prípadoch plnili politické úlohy, najmä v prvom období kolektivizácie.

Výstupy:

VATAŠČIN, Péter: Rendőrök és polgárok a Gottwald-érában – egy szolgálati könyv vizsgálati lehetőségei. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. 2023/2 – Pred publikáciou. ISSN 1335-4361

Archív sakrálnych pamiatok

Vedúci projektu: József Liszka

Účastníci projektu: Péter Vataščin a Ilona L. Juhász

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

V roku 2022 sme pokračovali v rozvíjaní a kompletizovaní Archívu sakrálnych pamiatok založeného v roku 1997. (Tento Archív bol založený v Karpatskej kotline ako prvý, a dodnes je najvýznamnejšou a najbohatšou takouto databázou). V tomto roku prebehla komplexná revízia archívu, ako aj digitalizácia starších záberov. Internetovú databázu neustále dopĺňame a aktualizujeme. Do 31. decembra 2022 bolo v tejto elektronickej databáze sprístupnených 2 009 objektov.

Výstupy:

1. L. JUHÁSZ, Ilona: Od pamätných stromov k malým sakrálnym pamiatkam. Doplnky k poznatkom pamätných objektov v Komárne. *Acta Ethnologica Danubiana* 24 (2022), 117–150. p. ISBN 978-80-89978-31-1
2. LISZKA, József: ...távolí kűrthöz a bálványt... A szakrális kisémlékek jelrendszereihez. Szimbólum, attribútum, ornamentum, dekorum. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 24, 2022/4, 3–22. p. ISSN 1335-4361
3. LISZKA, József: 24. Nemzetközi Kisémlékutató Konferencia. Rottenburg am Neckar. *Acta Ethnologica Danubiana* 24 (2022), 357–358. p. ISBN 978-80-89978-31-1

ODDELENIE SOCIOLOGICKÉHO A DEMOGRAFICKÉHO VÝSKUMU

Vývojové trendy kultúrnej spotreby Maďarov na Slovensku v treťom tisícročí – komparatívny sociologický výskum

Účastníci projektu: Zsuzsanna Lampl

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Projekt pozostával z dvoch častí. V prvej časti sme detailne analyzovali výsledky kvantitatívneho sociologického výskumu z roku 2021, ktoré sa týkali problematiky kultúrnej spotreby (mediálna saturovanosť skúmanej populácie, mediálna spotreba, typy mediálnej spotreby a pod.). V druhej časti projektu sme tieto aktuálne výsledky porovnali s výsledkami našich predošlých výskumov o kultúrnej spotrebe a to spätne za posledných 50 rokov.

Výstupy:

1. LAMPL, Zsuzsanna: A „hatalmas vonzerővel bíró ideál”, avagy a szabadidő létrejötte és alakulása Csehszlovákiában (is) [Vznik a vývoj fenoménu voľný čas v Československu]. 2022. In. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 3 (2022), 21–38. p.
2. LAMPL, Zsuzsanna: Sajtó, televízió, rádió, internet. Részletek a szlovákiai magyarok 2021-es médiafogyasztásáról [Tlač, televízia, internet. Detailné výsledky mediálnej spotreby v roku 2021]. 2022. In. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 4 (2022), 77–93. p.
3. LAMPL, Zsuzsanna: Fél évszázad média [Pol storočia médií], *Új Szó*, 2022.10.21. <https://ujsoz.com/velemeney/fel-evszazad-media>
<https://hircnavigator.hu/hir/4097041-fel-evszazad-media>, 21.10.2022

Vývojové trendy komplexného hodnotového systému Maďarov na Slovensku po roku 1990 – 1. etapa

Účastníci projektu: Zsuzsanna Lampl

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

január–marec 2022: získanie nespracovaných empirických údajov a výber už spracovaných údajov, apríl–jún 2022: spracovanie údajov, júl–december 2022: príprava komparatívnej analýzy.

Cieľom projektu bolo v súlade s projektom APVV zistiť ako sa formoval a transformoval všeobecný, národný a politický hodnotový systém skúmanej populácie a ako sa to odrazilo vo formovaní ich národnej a politickej identity.

Výstupy:

1. LAMPL, Zsuzsanna: A „hatalmas vonzerővel bíró ideál”, avagy a szabaddió létrejötte és alakulása Csehszlovákiában (is) [Vznik a vývoj fenoménu voľný čas v Československu]. 2022. In. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 3 (2022), 21–39.p.
2. LAMPL, Zsuzsanna: The Emergence of the First Post-november System of Hungarian Political Parties in Slovakia, 2022. DOI 10.31577/SPS.2022-1.2. In. *Studia Politica Slovaca*. – ISSN 1337-8163, Roč. 15, č. 1 (2022), 14–27. p.
3. LAMPL, Zsuzsanna: Sajtó, televízió, rádió, internet. Részletek a szlovákiai magyarok 2021-es médiafogyasztásáról [Tlač, televízia, internet. Detailné výsledky mediálnej spotreby v roku 2021]. 2022. In. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 4 (2022), 77–93. p.
4. LAMPL, Zsuzsanna: Ötven év a média büvkörében, avagy a szlovákiai magyarok médiafogyasztása 1971–2021 között [Päťdesiat rokov mediálnej spotreby Maďarov na Slovensku]. In. Mrva Marianna (zost.) *Identitás- és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat*. Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín 2022, 125–160. p., ISBN 978-80-89978-32-8
5. LAMPL, Zsuzsanna: Nem volt mindig szabaddió [Voľný čas vždy neexistoval]. *Új Szó*, 2022.5.7. <https://uj szo.com/velemeney/nem-volt-mindig-szabaddio>
6. LAMPL, Zsuzsanna: Fél évszázad média [Pol storočia médií], *Új Szó*, 2022.10.21. <https://uj szo.com/velemeney/fel-evszazad-media>
7. LAMPL, Zsuzsanna: Fél évszázad média [Pol storočia médií], <https://hirnavigator.hu/hir/4097041-fel-evszazad-media>, 21.10.2022

Zmapovanie siete kultúrnych inštitúcií na južnom Slovensku

Účastníci projektu: Marianna Mrva

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Východiskom projektu bola skutočnosť, že hoci kultúrny život Maďarov na Slovensku je dlhodobo predmetom sociologických výskumov, o poskytovateľoch kultúry, t. j. o sieti kultúrnych inštitúcií na južnom Slovensku, máme pomerne neúplné a neaktuálne poznatky. Primárnym cieľom výskumu, ktorý sme realizovali v rámci projektu, bolo rozšíriť tieto poznatky a zmapovať sieť kultúrnych inštitúcií a iných relevantných aktérov pôsobiacich v kultúre na južnom Slovensku. Na dosiahnutie tohto cieľa sme využili rôzne zdroje a zostavili sme zoznam inštitúcií a ďalších aktérov, ktorí sa v posledných rokoch aktívne podieľali na organizovaní kultúrneho života (prevažne maďarskej menšiny) na južnom Slovensku. Týmito zdrojmi boli predovšetkým štatistiky Ministerstva kultúry SR, Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a v menšej miere aj Nadácie Gábor Bethlena.

Databáza, ktorá bola zostavená v rámci projektu, poskytuje aj možnosť posúdiť, v ktorej oblasti umenia a v ktorom regióne pôsobia jednotliví aktéri. Pre lepšiu dostupnosť a zrozumiteľnosť sme naše poznatky z výskumu znázornili aj vizuálne, pomocou máp.

Takto zhromaždené dáta a poznatky budú slúžiť ako základ pre ďalšie výskumy v budúcnosti. Môžu nám pomôcť napríklad posúdiť vzťah medzi dostupnosťou kultúry a kultúrnou spotrebou v jednotlivých regiónoch.

Spracovanie údajov z pohybu obyvateľstva na Slovensku. Zabezpečenie aktuálneho stavu

Účastníci projektu: László Gyurgyík

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Slovenský štatistický úrad zverejňuje údaje o pohybe obyvateľstva za daný rok podľa harmonogramu stanoveného v priebehu kalendárneho roka. V rámci projektu boli spracované údaje o pohybe obyvateľstva Maďarov na Slovensku za rok 2021. Sú spracované údaje o narodeniach, úmrtiach, sobášoch, rozvodoch a migrácii.

Výstupy:

GYURGYÍK, László: Demográfiai adatok gyűjteménye Demográfia és Történeti demográfia tárgyak oktatásához, különös tekintettel a szlovákiai magyar népességre. Oktatási segédanyag [Zbierka demografických údajov na vyučovanie demografie a historickej demografie, s osobitným zreteľom na maďarské obyvateľstvo na Slovensku. Učebná pomôcka.] Selye János Egyetem Református Teológiai Kar, Komárom, 2022. ISBN: 978-80-8122-439-3.

Sčítanie obyvateľov v roku 2021

Účastníci projektu: László Gyurgyík

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Spracovanie zverejnených údajov zo sčítania obyvateľov v roku 2021. V priebehu roka bolo zverejnené len obmedzené množstvo údajov. V rámci projektu sme skúmali súvislosti medzi údajmi o národnosti, druhej národnosti a materinskom jazyku. Tieto ukazovatele boli použité na definovanie dimenzií príslušnosti k maďarskej menšine na Slovensku.

Výstupy:

GYURGYÍK, László: Quo vadis? A szlovákiai magyarsághoz tartozók (száma) a 2021. évi népszámlálás nemzetiségi és anyanyelvi adatai alapján. In: *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, Roč. 24, č. 3. 3–20 p., ISSN 1335-4361

<https://forumszemle.eu/en/szemle-archive/?szemle=2022-3>

GYURGYÍK, László: The Number Hungarians in Slovakia Based on the Nationality and Mother Tongue Data of the 2021 Census. The Number Hungarians in Slovakia Based on the Nationality and Mother Tongue Data of the 2021 Census. *Fórum Társadalomtudományi Szemle / Fórum Social Sciences Review*, 2022, č. 5. s. 31–48, ISSN 2729-9740

<https://forumszemle.eu/en/szemle-archive/?szemle=2022-5>

Slovensko-maďarské zmierenie

Účastníci projektu: László Öllös

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Práca na programe slovensko-maďarského zmierenia v roku 2022 pokračovala so skúmaním možnosti a spôsobov prepojenia národných kultúr. Jednak pomocou skúmania doterajších

čiastkových prípadov a jednak koncipovaním teoretickej koncepcie samotného pojmu. Program skúma, aké možnosti ponúka 21. storočie pre zmierenie našich dvoch národov.

Výstupy:

Öllös László: Mi a nemzeti béke? *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, Somorja, Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2022/4, 93–101. p. ISSN 1335-4361

CENTRUM DIGITALIZÁCIE A INTERNETOVÝCH DATABÁZ

Digitalizácia kultúrneho dedičstva maďarskej menšiny na Slovensku

Vedúci projektu: Attila Simon

Účastníci projektu: Melinda Roncz, László Konkoly, Mihály Szamák, Pál Ryšavý, Dániel Tuba, László Öllös, László Végh

Časový harmonogram: 1.1.2022–31.12.2022

Hlavným cieľom projektu je zachovanie a sprístupnenie kultúrneho dedičstva maďarskej menšiny na Slovensku pre ďalšie generácie. V záujme naplnenia tohto cieľa zverejňujeme zdigitalizované hodnoty, ktoré boli vytvorené maďarskou komunitou na Slovensku v období pred politickou transformáciou. Táto činnosť spočíva v uchovávaní, digitalizovaní a zverejňovaní písanej, obrazovej, ale aj hovorenej kultúry maďarskej menšiny.

Konkrétnym cieľom na rok 2022 bolo zdigitalizovať občiansko-regionálny týždenník *Komáromi Lapok* [Komárňanské listy] s ročníkmi od roku 1918 do roku 1990, ktorý bol jeden z najdôležitejších periodík medzivojnového obdobia (19 000 strán), maďarský literárny magazín *Irodalmi Szemle* od roku 2015 do roku 2021 (8 000 strán), ekonomický denník *Szabad Földműves Újság*, *Szabad Újság* od roku 1991 do roku 1993 (5 800 strán) a chýbajúce 2 ročníky [1989–1990] týždenníka o maďarských roľníkoch a farmároch žijúcich v Československu s názvom *Szabad Földműves* (1 500 strán).

Výsledkom projektu je viac ako 34 000 zdigitalizovaných a publikovaných strán rôznych periodík, ktoré sú zverejnené na Databanke Maďarov na Slovensku a sú vyhľadávateľné spolu s obsahom z predchádzajúcich rokov. (<http://adatbank.sk>, <http://leveltar.adatbank.sk>)

Digitálna pamäť (Fotobanka Maďarov na Slovensku – digitalisemlekezet.eu)

Vedúci projektu: László Konkoly

Účastníci projektu: Dániel Tuba, Pál Ryšavý

Časový harmonogram: 1.1.2022–31.12.2022

Cieľom projektu je zachovať a sprístupniť 100-ročné obrazové kultúrne dedičstvo maďarskej menšiny na Slovensku s následným zverejnením zbierky digitalizovaných fotografií, ktoré boli nasnímané maďarskou komunitou na Slovensku. Pre dosiahnutie tohto cieľa bola vytvorená digitálna zbierka fotografií a pohľadníc (fotky, negatívy a diapozitívy), ktorá bola zverejnená pre verejnosť na samostatnej webovej stránke Digitálna pamäť. Celoročná činnosť zahŕňa terénne výskumy, digitalizáciu, katalogizáciu a vývoj softvéru, ako aj verejné sprístupňovanie obrazového materiálu na internete.

V zbierke je možné listovať kliknutím na daný rok, prípadne vyhľadávať pomocou vyhľadávacieho políčka podľa rôznych kritérií. Väčšina fotografií zverejnených na stránke pochádza od zberateľov a súkromných osôb, prípadne boli prevzaté zo zbierky Fórum inštitútu pre výskum menšín.

Fotobanka sa neustále rozširuje a naďalej vítame zbierky od ďalších zberateľov a súkromných osôb, ktoré ponúkajú svoje fotografie do Digitálnej pamäte Maďarov na Slovensku. Cez webový formulár na stránke je možné aj poslať digitalizované fotky s popisom.

V roku 2019 boli spracované fotografie z obdobia nežnej revolúcie. V roku 2021 a 2022 sme ďalej rozširovali Fotobanku so zbierkou fotografií od renomovaných tlačových fotografů a fotoreportérov maďarskej národnosti na Slovensku. Sú to hlavne zbierky fotografií zo spoločenských, politických a kultúrnych podujatí z obdobia od roku 1950 do roku 1990.

Vybrané negatívy a diapozitívy na spracovanie v roku 2021 a 2022 boli súčasťou individuálnych pozostalostí známych fotoreportérov Sándora Prandla, Györgya Gyökeresa a Júliusa Kontára a zbierok od súčasných fotoreportérov ako napr. Tibor Somogyi, Gábor Kiss, Jenő Görföl a László Prikler. Naším hlavným objektom digitalizovania a spracovania bola časť zbierky známeho fotoreportéra Júliusa Kontára, ktorý v 50. a 60. rokoch bol zamestnancom bývalej Československej filmovej spoločnosti, neskôr fotoreportérom Československej tlačovej kancelárie (ČTK). Jeho pozostalosť obsahuje približne 8 000 diapozitívov stredného formátu a viac ako 10 000 negatívov.

Fotobanka Maďarov na Slovensku (digitalisemlekezet.eu) bola sprístupnená v novembri 2018 s viac ako 5 tisíc obrazovými objektmi a pomocou úspešných projektov z predchádzajúcich rokov je dnes už dostupných viac ako 23 000 fotografií z obdobia (1900–2000). Doteraz bolo zverejnených približne 5 600 fotografií od László Priklera, 3 000 fotografií od Sándora Prandla, 2 000 fotografií od Tibora Somogyiho, 500 fotografií od Györgya Gyökeresa, väčšinou s tematikou o celoštátnych kultúrnych podujatiach Maďarov na Slovensku z obdobia (1950–1990) a z obdobia nežnej revolúcie a transformácie spoločnosti.

Koncom roka obsahovala Digitálna pamäť (digitalisemlekezet.eu) 25 200 ks fotiek. Zbierka sa neustále rozširuje.

Rast: v roku 2018 4 287 ks, v roku 2019 6 359 ks, v roku 2020 6 698 ks, v roku 2021 5 676 ks, v roku 2022 2 239 ks.

ARCHÍV MAĎAROV NA SLOVENSKU

Spracovávanie archívneho fondu Együttélés/Spoluzítie (1996–1998)

Vedúci projektu: László Végh

Účastníci projektu: Zoltán Kőrös

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

V roku 2022 sme spracovali tri ročníky (od roku 1996 do roku 1998) dokumentov Politického hnutia Együttélés/Spoluzítie (1989–1998). Hoci sa dokumenty pred začatím prác nachádzali v archívnych škatuliach, a to najmä vo forme zväzkov dokumentov, bolo nutné archívnu štruktúru väčšiny materiálu úplne preusporiadať. Na základe skúseností z predchádzajúcich archívnych projektov sme najprv preusporiadali štruktúru dokumentov z hľadiska chronológie (dokumenty boli rozdelené do jednotlivých rokov) a následne podľa tém v rámci jednotlivých ročníkov (materiály ústrednej kancelárie, regionálne materiály, vzťahy s inými stranami, organizáciami atď.). Až potom sme začali zhotovovať registry jednotlivých dokumentov. Spracované dokumenty boli nakoniec vložené späť do archívnych krabíc. Množstvo spracovaného archívneho materiálu sa blíži k 4 bežným metrom.

Inventárny zoznam fondu môžu bádatelia nájsť v Archíve Maďarov na Slovensku.

Jednotlivé fázy projektu:

- chronologické a tematické usporiadanie dokumentov (január až apríl 2022)
- vyhotovenie regist (apríl až november 2022)
- konečné triedenie dokumentov a ich uloženie v archívnych krabiciach (november 2022 až január 2023)

ODDELENIE HISTORICKÉHO VÝSKUMU

Výbor Slovenskej národnej rady pre národnosti (1968–1971)

Účastníci projektu: Árpád Popély

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Cieľom projektu bolo spracovanie činnosti niekdajšieho Výboru Slovenskej národnej rady pre národnosti, a to od jeho založenia v roku 1968 až po jeho zrušenie, resp. zlúčenie s inými výbormi v roku 1971. Členmi Výboru boli poslanci SNR maďarskej, ukrajinskej a slovenskej národnosti zvolení v národnostne zmiešaných volebných obvodoch. Výskum sa zameriaval na plány maďarskej politickej reprezentácie, resp. Csemadoku na založenie rôznych národnostných orgánov (Výbor, Sekretariát a Rada pre národnosti), na okolnosti vzniku Výboru pre národnosti, na jeho trojročnú činnosť, najmä na jeho nerealizované snahy na prijatie národnostných zákonov a nakoniec na okolnosti zrušenia Výboru na začiatku tzv. Husákovskej normalizácie v roku 1971. Výsledky výskumu budú zverejnené v štúdiách o danej problematike.

Maďarskí poslanci pražského a bratislavského parlamentu 1918–1992

Vedúci projektu: Árpád Popély

Účastníci projektu: Árpád Popély, Attila Simon

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022 – 31.12.2022

Účelom projektu bol výskum činnosti maďarských poslancov v rôznych parlamentoch Československa od vzniku československého štátu roku 1918 až do jeho definitívneho zániku v roku 1992. Výskum bol zameraný na parlamentnú aj mimoparlamentnú činnosť poslancov maďarskej národnosti, pričom pri skúmaní ich činnosti sme samozrejme brali do úvahy nielen poslancov maďarských strán, ale všetkých poslancov aj ostatných politických strán, ktorí sa hlásili k maďarskej národnosti.

Výstupy:

POPÉLY, Árpád: „Ezért a hazáért lüktet a mi szívünk is.” : A prágai és a pozsonyi parlament magyar nemzetiségű képviselői az 1950-es években. In Filep, Tamás Gusztáv – Papp Z., Attila – Szerbhorváth, György (eds.): *Palimpszesztus: Írások Bárdi Nándor 60. születésnapjára*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet – Kalligram, 2022, 329–350. p., ISBN 978-963-468-358-2

SIMON, Attila: Magyar parlamenti képviselő az első Csehszlovák Köztársaságban. In. Bárdi, Nándor – Gyurcsík, Iván (eds.): *Nemzetiségi parlamenti képviselő: Nemzetiségi képviselő Magyarországon és az utódállamok parlamentjeiben (1869–1918 / 1920–1990)*. Budapest: Országház Könyvkiadó, 2022, 77–106. p., ISBN 978-615-5948-82-4

POPÉLY, Árpád: Magyar képviselők a prágai és a pozsonyi parlamentben (1954–1989). In. Bárdi, Nándor – Gyurcsík, Iván (eds.): *Nemzetiségi parlamenti képviselő: Nemzetiségi képviselő*

Magyarországon és az utódállamok parlamentjeiben (1869–1918 / 1920–1990). Budapest: Országház Könyvkiadó, 2022, 291–330. p., ISBN 978-615-5948-82-4

Nekaždodenné rozhovory

Vedúci projektu: Zoltán Kőrös

Účastníci projektu: Sándor Laczkó, Dániel Tuba

Časový harmonogram projektu: 01.01.2022–31.12.2022

Pokračoval dlhodobý projekt Fórum inštitútu pre výskum menšín, v ktorom sme na diktafón a kameru zaznamenávali životné cesty pamätníkov z južného Slovenska. Cieľom projektu „Nekaždodenné rozhovory“ je dlhodobo archivovať príbehy súvisiace s udalosťami minulého storočia. Zoltán Kőrös, vedúci projektu, uskutočnil hĺbkové rozhovory s dvadsiatimi pamätníkmi, z ktorých osem bolo zaznamenaných aj v audiovizuálnej podobe. Medzi dlhodobé ciele Fórum inštitútu pre výskum menšín patrí zhromažďovanie, sumarizácia a archivácia kolektívnej pamäti Maďarov na Slovensku.

Audiovizuálna dokumentácia bola zaznamenaná dvomi kamerami, v rozlíšení 6K resp. 4K, vo formátoch súborov Braw a Prores.

Krátke úryvky z rozhovorov si môžete pozrieť na webovej stránke www.film.foruminst.sk.

Jednotlivé fázy projektu:

január až február 2022: Začiatok výskumu, telefonické rozhovory

marec až máj 2022: Doplnujúce rozhovory na telefóne, resp. pomocou Skype

jún až júl 2022: Práca v teréne, nahrávanie audiovizuálnych záznamov na kameru

august až október 2022: Spracovanie audiovizuálnych a audio (diktafón) materiálov

november až december 2022: Archivácia rozhovorov, publikovanie krátkych filmov

Publikácie Fórum inštitútu pre výskum menšín v roku 2022

Publikácie sa dajú zakúpiť v tlačenej alebo elektronickej forme v e-shope inštitútu:
<http://eshop.foruminst.sk/>

Knihy, monografie

Borsos, Mihály: Küldtek és mentem. Ennyi az egész! Borsos Mihály plébános írásai III. Szépirodalmi és szociográfiai művek 1930–1974. [*Poslali ma a išiel som. To je všetko! Písomnosti farára Mihályja Borsosa III. Beletristické a sociografické práce 1930–1974*] Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 352 s. 978-80-89978-28-1 /Borsos Mihály plébános írásai, 3./

Keresztes, Veronika: A Pozsonyi Jogakadémia története (1777–1914). [*Právnická akadémia v Prešporku 1777–1914*] Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 200 s. ISBN 978-80-89978-27-4

Lang, Tamás: A kettős kereszt árnyékában. Zsidóellenes törvénykezés és zsidóüldözés Szlovákiában (1938–1945). [*V tieni dvojitého kríža. Protižidovské zákonodarstvo a perzekúcia Židov na Slovensku 1938–1945*] Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 480 s. ISBN 978-80-89978-30-4

Mrva, Marianna (eds.): Identitás- és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat. Interdiszciplináris tanulmányok a szlovákiai magyar kulturális mezőről. [*Politiky identít a podpory, kultúrna spotreba a využívanie médií. Interdisciplinárne štúdie o kultúrnom poli Maďarov na Slovensku*] Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 160 s. ISBN 978-80-89978-32-8 /Nostra Tempora, 33./

Popély, Árpád–Simon, Attila (eds.): „Akaratunk ellenére...” Dokumentumok a csehszlovákiai magyarság történetéből 1918–1992 [*„Proti svojej vôli...” Dokumenty z dejín maďarskej menšiny v Československu 1918–1992*] Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, 464 s. ISBN 978-80-89978-29-8

Ročenky

Liszka, József (ed.): Acta Ethnologica Danubiana 24. Komárno – Šamorín, Etnologické centrum Fórum inštitútu pre výskum menšín, 2022, 368 s. ISBN 978-80-89978-31-1

Periodiká

Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2022/1–4. č. (184, 184, 176 a 176 s.), roč. 24. Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, ISSN 1335-4361 (forumszemle.eu)

Fórum Társadalomtudományi Szemle / Fórum Social Sciences Review, 2022/5 (122 s.), Vol 2. Šamorín, Fórum inštitút pre výskum menšín, 2022, ISSN 2729-9740 (<https://forumszemle.eu/szemle-archiv/?szemle=2022-5>)

Publikačný zoznam vedeckých pracovníkov inštitútu za rok 2022

Vysokoškolské učebnice

GYURGYÍK, László: Demográfiai adatok gyűjteménye Demográfia és Történeti demográfia tárgyak oktatásához. Különös tekintettel a szlovákiai magyar népességre. Oktatási segédanyag [Zbierka demografických údajov na vyučovanie demografie a historickej demografie s osobitným zreteľom na maďarské obyvateľstvo na Slovensku. Učebná pomôcka.] Selye János Egyetem Református Teológiai Kar, Komárom 2022, ISBN: 978-80-8122-439-3.

Vedecké práce v recenzovaných časopisoch

GYURGYÍK, László: Szlovákia lakosságának felekezeti összetétele az 1950. évi népszámlálás községsoros adatai alapján = Religious Composition of the Population of Slovakia Based on the 1950 Census Records by Municipality. In: *Historia Ecclesiastica* [textový dokument (print)]: časopis pre dejiny cirkví a náboženstiev v Strednej Európe. – Prešov (Slovensko): Prešovská univerzita v Prešove. – ISSN 1338-4341. – Roč. 13, č. 2 (2022), s. 141–162 [tlačaná forma]

GYURGYÍK, László: Quo vadis? A szlovákiai magyarsághoz tartozók (száma) a 2021. évi népszámlálás nemzetiségi és anyanyelvi adatai alapján In: *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, Roč. 24, č. 3. s. 3–20, ISSN 1335-4361
<https://forumszemle.eu/en/szemle-archive/?szemle=2022-3>

GYURGYÍK, László: Quo vadis? The Number Hungarians in Slovakia Based on the Nationality and Mother Tongue Data of the 2021 Census. *Fórum Társadalomtudományi Szemle / Fórum Social Sciences Review*, 2022, č. 5. s. 31–48, ISSN 2729-9740
<https://forumszemle.eu/en/szemle-archive/?szemle=2022-5>

MRVA, Marianna – BEKE, Zsolt: A kulturális ízlés társadalmi összefüggései a szlovákiai magyarok körében. *REGIO* 2022, roč. 30, č. 1., 94–110. p. ISSN 2415-959X, DOI:
<https://doi.org/10.17355/rkkpt.v30i1.94>

LAMPL, Zsuzsanna: A „hatalmas vonzeróval bíró ideál”, avagy a szabadidő létrejötte és alakulása Csehszlovákiában (is) [Vznik a vývoj fenoménu voľný čas v Československu]. 2022. In: *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 3 (2022), 21–38. p.

LAMPL, Zsuzsanna: The Emergence of the First Post-november System of Hungarian Political Parties in Slovakia, 2022. DOI 10.31577/SPS.2022-1.2. In: *Studia Politica Slovaca*. – ISSN 1337-8163, Roč. 15, č. 1 (2022), 14–27. p.

LAMPL, Zsuzsanna: Sajtó, televízió, rádió, internet. Részletek a szlovákiai magyarok 2021-es médiafogyasztásáról [Tlač, televízia, internet. Detailné výsledky mediálnej spotreby v roku

2021]. 2022. In. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. – ISSN 1335-4361, Roč. 24, č. 4 (2022), 77–93. p.

LAMPL, Zsuzsanna: A rejtőzködés misztériuma, avagy adalékok a választási eredményeihez MKP és a Most-Híd, 2021. In. *Magyar Kisebbség*. – ISSN 1224-2292, Roč. 25, č. 1–2 (2021), 64–83. p.

LAMPL, Zsuzsanna: A szlovákiai magyarok választási magatartásának tendenciái, 2021. In. *Magyar Kisebbség*. – ISSN 1224-2292, Roč. 25, č. 1–2 (2021), 83–100. p.

SIMON, Attila: A népbíróságtól az állambiztonsági szolgálatokig. Adalékok Varga Imre református püspök életpályájának a megítéléséhez. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 24, 4. sz. 61–76. ISSN 1335-4361.

L. Juhász, Ilona: Az 1968-as szovjet megszállás első napjainak emlékezete Rozsnyón. Egy civil halála és lövöldözés a Kras Szállodára. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 24, 2022, č. 4, 23–60. p. ISSN 1335-4361

Liszka, József: „...távoli kürhöz a bálványt...” A szakrális kisemlékek jelrendszereihez. Szimbólum, attribútum, ornamentum, dekórum. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 24, 2022, č. 4. 3–22. p. ISSN 1335-4361

Liszka, József: Békaperspektíva vagy madártávlat? Gondolattörédek egy konferencia margójára. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 24, 2022, č. 4, 145–148. p. ISSN 1335-4361

ÖLLÖS, László: Mi a nemzeti béke? *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2022/4, 93–101. p. ISSN 1335-4361

Vedecké práce vo vedeckých zborníkoch, monografiách

GYURGYÍK, László: A vegyes házasságok alakulása Szlovákiában In: *Gyönyör József emlékkötet: „Lesz-e végre igazi hazánk?” / Gyurcsík, Iván [ed.]*. – 1. vyd. – Budapest (Maďarsko): Méry Ratio Kiadó, 2022. – ISBN 978-615-6284-25-9, 221–240. p. [tlačená forma]

MRVA, Marianna: A szlovákiai magyarok kulturális fogyasztásának mintázatai. In: Mrva, Marianna (ed.): *Identitás – és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat. Interdiszciplináris tanulmányok a szlovákiai magyar kulturális mezőről*. Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín, 2022, 63–91. p. ISBN 978-80-89978-32-8

LAMPL, Zsuzsanna: Ötven év a média bűvkörében, avagy a szlovákiai magyarok médiafogyasztása 1971–2021 között /Päťdesiat rokov mediálnej spotreby Maďarov na Slovensku/. In. Mrva Marianna (zost.) *Identitás- és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat*. Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín 2022, 125–160. p. , ISBN 978-80-89978-32-8

SIMON, Attila: „Elveszett generációk. A kontinuitás és diszkontinuitás kérdése a két világháború közötti szlovákiai magyar elitben. In Filep Tamás Gusztáv – Papp Z. Attila – Szerbhorváth György (szerk.): *Palimpszesztus. Írások Bárdi Nándor 60. születésnapjára*. Budapest,

Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet – Kalligram, 2022, 300–310. p.
ISBN 978-963-468-358-2

SIMON, Attila: Magyar parlamenti képviselő az első Csehszlovák Köztársaságban. In Bárdi Nándor – Gyurcsík Iván (eds.): *Nemzetiségi parlamenti képviselő. Nemzetiségi képviselő Magyarországon és az utódállamok parlamentjeiben (1869–1918 / 1920–1990)*. Budapest, Országház Könyvkiadó, 2022, 77–106. ISBN 978-615-5948-82-4

POPÉLY, Árpád: A csehszlovák nemzetállami törekvések és a magyar kisebbség (1945–1948). In Fülöp, Mihály (szerk.): *Második Trianon? : Tanulmányok a párizsi magyar békeszerződés aláírásának 75. évfordulójára*. Budapest : Nemzeti Közszerződési Egyetem Ludovika Egyetemi Kiadó, 2022, 157–169. p., ISBN 978-963-531-676-2 (nyomtatott), ISBN 978-963-531-677-9 (ePDF), ISBN 978-963-531-678-6 (ePub)

POPÉLY, Árpád: A magyarság helyzete Csehszlovákiában a második világháború után (1945–1948). In Bali, János – Deáky, Zita – Vámos, Gabriella (eds.): *Családok a kitelepítések árnyékában*. Budapest : ELTE BTK, 2022, 262–275. p., ISBN 978-963-489-492-6

POPÉLY, Árpád: „Ezért a hazáért lüktet a mi szívünk is.” : A prágai és a pozsonyi parlament magyar nemzetiségű képviselői az 1950-es években. In Filep, Tamás Gusztáv – Papp Z., Attila – Szerbhorváth, György (eds.): *Palimpszesztus : Írások Bárdi Nándor 60. születésnapjára*. Budapest : Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet – Kalligram, 2022, 329–350. p., ISBN 978-963-468-358-2

POPÉLY, Árpád: Kisebbségi magyar törekvések a prágai tavasz idején. In Gyurcsík, Iván (szerk.): *Gyönyör József-émlékkötet : „Lesz-e végre igazi hazánk?”* [Budapest] : Méry Ratio Kiadó – Kisebbségért–Pro Minoritate Alapítvány, 2022, 35–55. p., ISBN 978-615-6284-25-9

POPÉLY, Árpád: Magyar képviselők a prágai és a pozsonyi parlamentben (1954–1989). In Bárdi, Nándor – Gyurcsík, Iván (eds.): *Nemzetiségi parlamenti képviselő : Nemzetiségi képviselő Magyarországon és az utódállamok parlamentjeiben (1869–1918 / 1920–1990)*. Budapest : Országház Könyvkiadó, 2022, 291–330. p., ISBN 978-615-5948-82-4

L. Juhász, Ilona: Od pamätných stromov k malým sakrálnym pamiatkam. Doplnky k poznatkom pamätných objektov v Komárne. *Acta Ethnologica Danubiana* 24 (2022), 117–150. p. ISBN 978-80-89978-31-1

VATAŠČIN, Péter: A hatalom árnya a templomi padok felett. Epizódok egy helyi közösség vallási életéről a csehszlovák államszocializmus idején. [Tieň moci nad kostolnými lavicami. Epizódy zo života jedného náboženského spoločenstva v období československého štátneho socializmu [Súhrn]]. In *Acta Ethnologica Danubiana* 24 (2022), 225–236. p. ISBN 978-80-89978-31-1

Zostavovateľské práce knižného charakteru

POPÉLY, Árpád – SIMON, Attila (eds.): „Akaratunk ellenére...” Dokumentumok a csehszlovákiai magyarság történetéből 1918–1992. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2022, második kiadás, 462 p., ISBN 978-80-89978-13-7

Liszka, József (ed.): Acta Ethnologica Danubiana 24. Ročenka Výskumného centra európskej etnológie. Komárom–Somorja: Forum Minority Research Institute 2022, 367 p. ISBN 978-80-89978-31-1

Recenzie

LISZKA, József: Prosser-Schell, Michael (eds.): Populare religiöse Kultur... Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022), 313–317. p. ISBN 978-80-89978-31-1 [rec.]

LISZKA, József: Magyar Zoltán: A magyar történeti mondák katalógusa I–XI. In *Národopisná revue* 32, 2022, č. 3, 258–260. p. ISSN 0862-8351 [rec.]

VATAŠČIN, Péter: Marta Stojić Mitrović: Evropski granični režim i eksternalizacija kontrole granica EU. Srbija na Balkanskoj migracijskoj ruti. In *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. 2022/3, 158–159. p. ISSN 1335-4361

Iné

LISZKA, József: Az odafigyelő ember. Fórum Társadalomtudományi Szemle 24, 2022/4, 165–166. p. ISSN 1335-4361

LISZKA, József: Milan Leščák halálára, avagy elpuskázott lehetőségeink egyike? Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022), 365–366. p. ISBN 978-80-89978-31-1

LISZKA, József: 24. Nemzetközi Kisebbségkutató Konferencia. Rottenburg am Neckar. Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022), 357–358. p. ISBN 978-80-89978-31-1

VATAŠČIN, Péter: Vargyas Gábor 70 éves. Acta Ethnologica Danubiana 24 (2022), 341–342. p. ISBN 978-80-89978-31-1

VATAŠČIN, Péter: Szakrális kisebbségek időben, térben és használatban. Liszka József monográfiájáról. Új Szó, 2022. szeptember 22., 15. p.

Konferencie a semináre organizované inštitútom

Menšina, politika, verejný život

Dátum: 3–4. jún 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Usporiadateľ: Fórum inštitút pre výskum menšín, Občianske združenie CP

Účastníci: Attila Simon, László Öllös, László Gyurgyík

Výsledkom spolupráce Fórum inštitútu pre výskum menšín a občianskeho združenia CP bola dvojdňová pracovná konferencia s názvom Menšina, politika, verejný život, ktorá sa uskutočnila 3–4. júna 2022 v obci Rúbaň. Program prvého dňa konferencie bol venovaný verejným témam, vrátane župných volieb, otázke politického zastúpenia Maďarov na Slovensku a pripravovaného zákona o národnostných menšinách. Druhý deň vystúpili pozvaní odborníci zo Slovenska a Maďarska s príspevkami o maďarských aspektoch trianonskej mierovej zmluvy. Z Fórum inštitútu to boli László Öllös, László Gyurgyík a Attila Simon.

Prednášky z konferencie si môžete pozrieť na webovej stránke Maďarskej interaktívnej televízie:
<https://www.televizio.sk/?s=V%C3%A1laszt%C3%A1sok+%C3%A9s+v%C3%A1laszt%C3%B3k>

Samostatnosť a mediácia (?) – Storočie etnografickej vedy od roku 1920 po súčasnosť medzi maďarskou menšinou a inými stredoeurópskymi menšinami

Dátum: 23–24. september 2022

Miesto: Univerzita J. Selyeho – Konferenčné centrum, Dôstojnícky pavilón, Komárno

Usporiadateľ: Výskumné centrum európskej etnológie Fórum inštitútu pre výskum menšín

Účastníci: József Liszka, Ilona L. Juhász, Péter Vataščin

Počas dvojdňovej medzinárodnej konferencie sa pozvaní prednášatelia venovali najmä – ale nie výlučne – problematike stredoeurópskych menšín. Prezentácie sa týkali rôznych špecifických spoločenských/kultúrnych postavení menšín, vrátane postavenia a výziev vedy, ktorú reprezentujú príslušníci daného etnika. Na konferencii, ktorú podporil aj Fond na podporu kultúry národnostných menšín, vystúpili aj pracovníci Výskumného centra európskej etnológie – József Liszka, Ilona L. Juhász a Péter Vataščin. Konferencia bola pre účastníkov aj príležitosťou osláviť štvrtstoročie založenia Výskumného centra v priestoroch komárňanského Dôstojníckeho pavilónu.

Viaceré z príspevkov prednesených na konferencii budú v písomnej podobe publikované v 25. jubilejnom ročníku ročenky Acta Ethnologica Danubiana 2023.

Viac o konferencii:

<https://foruminst.sk/2022/09/27/dvojjazyzna-medzinarodna-konferencia-organizovana-centrom-pre-etnologiu/?lang=sk>

Tlačové správy o konferencii (v maďarčine):

1. Pajor Katalin: Kisebbségkutató, avagy a „sötét ló szindróma”. Új Szó, 2022. október 6., 27. p., <https://ujsozso.com/szalon/kisebbsegkutatas-avagy-a-sotet-lo-szindroma>

2. Janković Nóra: Hiánypótló munkát végez az Etnológiai Központ. Deltakn.sk, 2022. október 12., <https://www.deltakn.sk/hianypotlo-munkat-vegez-az-etnologiai-kozpont/>

3. Vrabc Mária: Régen pestis-, ma Covid-émlékművek. Vasarnap.com, 2022. október 19. <https://vasarnap.com/historia/regen-pestis-ma-covid-emlekmuek>

„Budeme mať konečne skutočnú vlasť?“

Dátum: 7. október 2022

Miesto: Šamorín

Usporiadateľ: Fórum inštitút pre výskum menšín

Účastníci: László Öllös, Árpád Popély

Konferencia „Budeme mať konečne skutočnú vlasť?“ sa konala na pôde Fórum inštitútu pre výskum menšín pri príležitosti 100. výročia narodenia historika práva Józsefa Gyönyöra. Podujatie otvoril László Öllös, po ňom vystúpili so slávnostnými prejavmi József Berényi a Zsolt Németh. Iván Gyurcsík, editor knihy s rovnakým názvom ako konferencia, ju predstavil. Medzi autormi, ktorí publikovali v spomienkovom zborníku, ktorý vzdáva hold Gyönyörovej práci, boli Árpád Popély, László Bukovszky, Balázs Tárnok, Ákos Horony a László Végh. Konferenciu ukončila Erzsébet Sándor Szalay.

Správu a fotografie z podujatia nájdete na webovej stránke Fórum inštitútu: <https://foruminst.sk/2022/10/07/lesz-e-vegre-igazi-hazank-gyonyor-jozsef-szuletesenek-100-evforduloja-alkalmabol-rendezett-konferencia/>, a v maďarčine na stránkach týždenníka Ma7: <https://ma7.sk/video/kommentar-nelkul/lesz-e-vegre-igazi-hazank-utkereso-konferencia-kozossegi-jogainkrol>

Prednášky z konferencie (v maďarčine) sú dostupné na stránke:

<https://www.televizio.sk/?s=Lesz-e+v%C3%A9gre+igazi+haz%C3%A1nk%3F>

Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku

Dátum: 14–15. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Usporiadateľ: Fórum inštitút pre výskum menšín, Občianske združenie CP

Účastníci: Attila Simon, László Öllös, Zsuzsanna Lampl, József Liszka, Marianna Mrva, Péter Vatasčín, Ilona L. Juhász, Árpád Popély, László Gyurgyík

Dvojdňová vedecká konferencia, na ktorej sa skúmali rôzne aspekty dejín a spoločenstva Maďarov v (Česko)Slovensku, bola súčasťou vedeckého projektu podporeného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (APVV). Na multidisciplinárnej konferencii sa prvý deň zúčastnili sociológovia a etnografi a druhý deň historici, ktorí sa podelili o výsledky svojich výskumov.

Program konferencie, ktorá sa konala pred početným publikom a priniesla živú výmenu vedeckých myšlienok, a záznamy prezentácií (v maďarčine) si môžete pozrieť na webovej stránke Fórum inštitútu:

<https://foruminst.sk/2022/10/17/a-szlovakiai-magyar-kozosseg-ertekrendje-es-kulturalis-valtozasai/>

O konferencii bol zverejnený článok v denníku Új Szó: <https://ujso.com/regio/a-szlovakiai-magyar-kozosseg-ertekrendje-es-kulturalis-valtozasai>

Aktívna účasť na vedeckých konferenciách

CSANDA, Gábor

Sas Andor helye a (cseh)szlovákiai magyar tudományos életben [Miesto Andora Sasa vo vedeckom živote Maďarov v Československu – sympóziu]

Názov prednášky: *Sas Andor posztumusz publikációi* [Postumus publikácie Andora Sasa]

Dátum: 8. december 2022

Miesto: Bratislava, FFUK

Organizátori: Katedra maďarského jazyka a literatúry FFUK, Spolok Albera Szencziho Molnára

GYURGYÍK, László

Kisebbség, politika, közélet c. workshop [Menšina, politika, verejný život – workshop]

Názov prednášky: *A népszámlálás és választói bázis a 2021-es népszámlálás eredményeinek tükrében* [Sčítanie obyvateľov a voličská základňa vo svetle výsledkov sčítania obyvateľov v roku 2021]

Dátum: 3–4. jún 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátori: Občianske združenie CP, Fórum Inštitút pre výskum menšín

Ne nézzük tétlenül nemzetünk fogyását c. tudományos konferencia a XIV. Arányi Lajos Napok keretében [„Nezostávajme bokom a nepozerajme sa na úpadok nášho národa“ – vedecká konferencia v rámci XIV. ročníka Dní Lajosa Arányiho]

Názov prednášky: *A szlovákiai magyarság demográfiai változásai, különös tekintettel a 2021. évi és a korábbi népszámlálások adataira* [Demografické zmeny maďarského obyvateľstva na Slovensku s osobitným zreteľom na údaje zo sčítania ľudu v roku 2021 a z predchádzajúcich sčítaní]

Dátum: 11. jún 2022

Miesto: Komárno, Dôstojnícky pavilon

Organizátori: Spolok maďarských zdravotníkov na Slovensku, Mesto Komárno

A Selye János Egyetem XIV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája [XIV. Medzinárodná vedecká konferencia Univerzity J. Selyeho]

Názov prednášky: *Szlovákia lakossága vallási összetételének változásai 2011 és 2021 között* [Zmeny náboženského zloženia obyvateľstva SR v rokoch 2011 až 2021]

Dátum: 12–13. september 2022

Miesto: Konferenčné centrum Univerzity J. Selyeho, Komárno

Organizátori: Univerzita J. Selyeho

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai c. konferencia [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]

Názov prednášky: *A szlovákiai magyarság a 2021. évi népszámlálás adatainak a tükrében. Tények – Folyamatok – Tendenciák* [Maďarské obyvateľstvo na Slovensku vo svetle údajov zo sčítania obyvateľov v roku 2021. Fakty – procesy – trendy]

Dátum: 14–15. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátori: Občianske združenie CP, Fórum inštitút pre výskum menšín

JUHÁSZ L., Ilona

Konferencia Komárňanské ml'niky

Názov prednášky: *Osud pamätníka dvoch svetových vojen od odhalenia až po súčasnosť*

Dátum: 28. apríl 2022

Miesto: Podunajské múzeum, Komárno

Organizátor: Občianske združenie Pro Museum, Komárno

Konferencia Nezávislosť a sprostredkovanie (?) – Sto rokov etnografického výskumu maďarskej menšiny a iných stredoerurópkych menšín od roku 1920 po súčasnosť

Názov prednášky: *Každý je etnológom, kto spieva a tančí?*

Dátum: 27. september 2022

Miesto: Komárno

Organizátor: Výskumné centrum európskej etnológie

Konferencia Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku

Názov prednášky: *Premenlivé hodnoty, meniace sa miesta a pamätané objekty (Príklad Rožňava a Komárno)*

Dátum: 17. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátor: Fórum inštitút pre výskum menšín

Cyklus vedeckých prednášok pod názvom „Už ani minulosť nie je tá ozajstná“, organizovaný na Katedre kultúrneho dedičstva a humánnej informačnej vedy na Univerzite v Segedíne

Názov prednášky: *Symbolické vyznačenie priestoru: vyrezávané pamätané stĺpy („kopjafa“) na Slovensku*

Dátum: 26. október 2022

Miesto: Szeged/Segedín, Maďarsko

Organizátori: Nadácia Bakonyi a Katedra kultúrneho dedičstva a humánnej informačnej vedy Segedínskej Univerzity

LAMPL, Zsuzsanna

„Fresh Voices from the Periphery“ – medzinárodná konferencia

Názov prednášky: *Národná identita, asimilácia, ísť alebo zostať*

Dátum: 27. augusta 2022

Miesto: Budapešť, Maďarsko

Organizátor: Nadácia Rákóczi, Kanada

„Sociologické poznanie a všeobecné blaho“ – Putovná medzinárodná konferencia Maďarskej sociologickej spoločnosti

Názov prednášky: *Vývoj počtu a zmeny národnej identity bratislavských Maďarov*

Dátum: 14. októbra 2022

Miesto: Miskolc/Miškovec, Maďarsko

Organizátor: Univerzita Miskolc

„Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku“ – medzinárodná konferencia

Názov prednášky: *Vývoj mediálnej spotreby Maďarov na Slovensku za posledných 50 rokov*

Dátum: 14–15. októbra 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátor: Fórum inštitút pre výskum menšín, Občianske združenie CP

„Filozofia a sociálne vedy: spoločenská úloha vedy“ – medzinárodná konferencia

Názov prednášky: *Podnikanie vo vede*

Dátum: 21–22. novembra 2022

Miesto: Slovenská akadémia vied, Bratislava

Organizátor: Ústav politických vied SAV, Centrum globálnych štúdií, Filosofický ústav České akadémie vied

„Človek a spoločnosť v 21. storočí. Siete, priestory a hraničné situácie“ – IV. interdisciplinárna medzinárodná konferencia

Názov prednášky: *Maďari na Slovensku: deklarovaná identita, národná identita, etnonymum, dvojitá identita*

Dátum: 24–25. november 2022

Miesto: Oradea, Rumunsko

Organizátor: Partium Christian University

LISZKA, József

Konferencia Komárňanské mlýniky

Názov prednášky: *Drobné sakrálné pamiatky počas epidémií*

Dátum: 28. apríl 2022

Miesto: Komárom, Podunajské múzeum

Organizátor: Občianske združenie Pro Museum, Komárno

Konferencia Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku

Názov prednášky: „...v čom sa mi ešte podarilo vyrastať...“ *Názory maďarských vysokoškolákov na Slovensku o „ľudovej kultúre“ [Jeden nereprezentatívny výskum a jeho predsa-ponaučenia]*

Dátum: 17. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátor: Fórum inštitút pre výskum menšín

POPÉLY, Árpád

A csehszlovák–magyar lakosságcsere története és emlékezete [Dejiny a pamäť výmeny obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom]

Názov prednášky: „*Antidemokratikus, értelmetlen és kegyetlen.*” *Csehszlovákiai magyar emlékiratok a lakosságcseréről* [„Antidemokratická, nerozumná a krutá.” Pamätné spisy Maďarov z Československa o výmene obyvateľstva]

Dátum: 12. apríl 2022

Miesto: Mathias Corvinus Collegium, Budapešť

Organizátori: Rubicon Intézet, Budapešť; Pedagogická fakulta UJS v Komárne, Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku

A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]

Názov prednášky: *A magyar kisebbség a pártállami évek Csehszlovákiájában 1948–1989* [Maďarská menšina v komunistickom Československu 1948–1989]

Dátum: 22–23. september 2022

Miesto: Maďarská akadémia vied, Budapešť

Organizátori: Maďarská akadémia vied

„Lesz-e végre igazi hazánk?” [„Budeme mať konečne skutočnú domov?” – Pamätná konferencia pri príležitosti 100. výročia narodenia Józsefa Gyönyöra]

Názov prednášky: *Kisebbségi törekvések a prágai tavasz idején* [Menšinové maďarské snahy počas pražskej jari]

Dátum: 7. októbra 2022

Miesto: Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín

Organizátori: Fórum inštitút pre výskum menšín, Maďarské veľvyslanectvo v Bratislave

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]

Názov prednášky: „*Dolgozó népünk jelöltjei.*” *A csehszlovák pártállam első két évtizedének magyar nemzetiségű parlamenti képviselői* [„Kandidáti nášho pracujúceho ľudu.” Parlamentní poslanci maďarskej národnosti v prvých dvoch desaťročiach československého stranického štátu]

Dátum: 14–15. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátori: Občianske združenie CP, Fórum inštitút pre výskum menšín

Hatalom és egyház, a református egyház a második világháború utáni Csehszlovákiában (1945–1989) [Moc a cirkev, reformovaná cirkev v Československu po druhej svetovej vojne 1945–1989]

Názov prednášky: *Adalékok a pozsonyi református egyházközség és a szlovákiai református egyház történetéhez (1945–1953)* [Príspevky k dejinám reformovaného cirkevného zboru v Bratislave a reformovanej cirkvi na Slovensku 1945–1953]

Dátum: 21. november 2022

Miesto: Teologická fakulta Univerzity J. Selyeho, Komárno

Organizátori: Katedra historických vied Teologickej fakulty UJS; Katedra histórie Pedagogickej fakulty UJS

ÖLLÖS, László

Central and Eastern Europe in the International Politics of the 20th and 21st Centuries [Stredná a východná Európa v medzinárodnej politike v 20. a 21. storočí]

Názov prednášky: *The Identity of Central Europe* [Identita Strednej Európy]

Dátum: 26. mája 2022

Miesto: Szczecin, Poľsko

Organizátor: History Institute, Szczecin University, Poľsko

Účastník: László Öllös

Kisebbség, politika, közélet c. workshop [Menšiny, politika, verejný život – workshop]

Názov prednášky: *Egy komoly lehetőség. Önkormányzati, megyei és országos kampány* [Jedna vážna možnosť. Volebná kampaň na komunálnej, župnej a celoštátnej úrovni]

Dátum: 3–4. jún 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátor: Fórum inštitút pre výskum menšín

Účastník: László Öllös

A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]

Názov prednášky: *Magyar stratégiák 1989 után Pozsonytól Kassáig* [Maďarské stratégie od Bratislavy po Košice]

Dátum: 22–23. september 2022

Miesto: Maďarská akadémia vied, Budapešť

Organizátor: Maďarská akadémia vied

Účastník: László Öllös

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]

Názov prednášky: *A magyar–szlovák nemzeti megbékélés érvei és ellenérvei* (Argumenty a protiargumenty slovensko-maďarského zmierenia)

Dátum: 14–15. októbra 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátori: Občianske združenie CP, Fórum inštitút pre výskum menšín

Účastník: László Öllös

Kam kráčaš demokracia? Košické politologické dialógy

Názov prednášky: *Štát a ľud*

Dátum: 22–23. november 2022

Miesto: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice

Organizátori: Katedra politológie Univerzity Pavla Jozefa Šafárika

Účastník: László Öllös

RONCZ, Melinda

Fenntarthatóság, felelősség, szemléletformálás – Magyar Könyvtárosok Egyesülete 53.

Vándorgyűlés [Udržateľnosť, zodpovednosť, zvyšovanie povedomia – 53. Zhromaždenie Spolku maďarských knihovníkov]

Názov prednášky: *A múlt nagy mesélői – Helytörténeti kiadványok és cikkek a Bibliotheca Hungaricában* [Veľkí rozprávači minulosti – Publikácie a články o regionálnych dejinách v knižnici Bibliotheca Hungarica]

Dátum: 14–16. júl 2022

Miesto: MATE Campus, Kaposvár, Maďarsko

Organizátori: Spolok maďarských knihovníkov

Közös úton. A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének szakmai napja [Na spoločnej ceste – odborný deň Spolku maďarských knihovníkov na Slovensku]

Názov prednášky: *Mindannyiunk digitális könyvtára – A Szlovákiai Magyar Adatbank elektronikus tartalmai* [Naša digitálna knižnica – Elektronické materiály v Databanke Maďarov na Slovensku]

Dátum: 22. september 2022

Miesto: MKS Béni Egressyho, Komárno

Organizátori: Spolok maďarských knihovníkov na Slovensku

SIMON, Attila

Historici, historiografia a dejiny vo verejnom priestore v krajinách V4 po roku 1989

Názov prednášky: *Maďarská historiografia po roku 1989*

Dátum: 6–8. septembra 2022

Miesto: Banská Bystrica

Organizátori: Slovenská historická spoločnosť

A magyar kisebbségek 100 éve [Sto rokov maďarských menšín]

Názov prednášky: *Az elutasítástól az elfogadásig. A szlovákiai magyarok közösséggé válása* [Od odmietnutia k prijatiu. Formovanie sa maďarskej komunity na Slovensku]

Dátum: 22–23. septembra 2022

Miesto: Budapešť, Maďarsko

Organizátori: Maďarská akadémia vied

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]

Názov prednášky: *Az impériumváltások és határmódosítások hatása a szlovákiai magyarok értékrendjére a huszadik század első felében* [Vplyv zmien politických systémov a úprav hraníc na hodnotový systém Maďarov na Slovensku v prvej polovici 20. storočia]

Dátum: 14–15. októbra 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátori: Fórum inštitút pre výskum menšín, OZ CP

Hatalom és egyház, a református egyház a második világháború utáni Csehszlovákiában (1945–1989) [Moc a cirkev, reformovaná cirkev v Československu po druhej svetovej vojne 1945–1989]

Názov prednášky: *Gömöri református papok a népbírótság előtt 1945–1947* [Reformovaní duchovní z Gemera pred ľudovým súdom 1945–1947]

Dátum: 21. november 2022

Miesto: Konferenčné centrum Univerzity J. Selyeho, Komárno

Organizátori: UJS

VATAŠČIN, Péter

A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai [Hodnotový systém a kultúrne premeny maďarskej komunity na Slovensku]

Názov prednášky: *Rendőrök és polgárok a Gottwald-érában – egy szolgálati könyv vizsgálati lehetőségei* [Policia a občania v gottwaldovskej ére – možnosti analyzovania služobnej knižky]

Dátum: 15. október 2022

Miesto: Château Rúbaň, Rúbaň

Organizátor: Fórum inštitút pre výskum menšín

Samostatnosť a sprostredkovanie (?) – Jedno storočie etnologickej vedy maďarskej a iných menšín Strednej Európy od roku 1920 až po súčasnosť

Názov prednášky: *A közvetítés és a megismerés lehetőségei – etnológiai kutatások közép-európai terepen* [Možnosti sprostredkovania a poznávania – etnologický výskum na stredoeurópskom teréne]

Dátum: 24. september 2022

Miesto: Konferenčné centrum Univerzity J. Selyeho, Komárno

Organizátor: Výskumné centrum európskej etnológie Fórum inštitútu pre výskum menšín